

ด่วนที่สุด

ที่ วท (ปคร) ๐๒๑๑/๕๔๐๑๓๗๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ☒ ก่อนประชุม ☐ หลังประชุม ☐ แจก ☐ ไม่
 วันที่ 1 พ.ค. 2554 เวลา 09.30 น.
 ล. ๒๕๕๔-๒๕๕๔
 ๑๕๕๕๕
 ๑๕๕๕๕

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ถนนพระราม ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ร่างนโยบาย และยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) และร่างยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ๔ ภูมิภาค

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

เรื่อง ที่ ๑๒

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๙๒๘

ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

จัดเข้าวาระ..... - 1 ส.ค. 2554

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเรื่อง ร่างนโยบาย และยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) และร่างยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ๔ ภูมิภาค ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พิจารณาแล้ว เห็นด้วยในหลักการต่อร่างนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) และร่างยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ๔ ภูมิภาค โดยมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

๑. การบูรณาการร่วมกับร่างนโยบายและแผนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (วทน.) (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔) : กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ อยู่ระหว่างการจัดทำร่างนโยบายและแผน วทน. แห่งชาติ ซึ่งได้กำหนดการพัฒนาครอบคลุมทั้งด้านการวิจัยพัฒนา แผนกำลังคน และแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการพัฒนา วทน. ซึ่งได้ประสานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานผู้กำกับนโยบายของประเทศในด้านต่าง ๆ ซึ่งอยู่ระหว่างขั้นตอนการดำเนินการเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ การกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการวิจัยของชาติจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะสนับสนุนขับเคลื่อนการพัฒนา วทน. ของชาติให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการพัฒนา วทน. ของชาติเป็นไปอย่างมีเอกภาพจึงเห็นควรบูรณาการการดำเนินการให้สอดคล้องกับร่างนโยบายและแผน วทน. ต่อไป

๒. การติดตามประเมินผลการวิจัยที่ควรมุ่งเน้น ๑๓ เรื่อง : การกำหนดกรอบการดำเนินการกลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น ๑๓ เรื่อง ควรกำหนดกระบวนการดำเนินการร่วมระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน กำหนดตัวชี้วัด และการติดตามประเมินผลเพื่อรายงานต่อรัฐบาลเป็นระยะ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดการประสานงานการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์และก่อให้เกิดผลกระทบต่อประเทศอย่างเป็นรูปธรรม เช่น

๒.๑ ในหัวข้อที่ ๘ เรื่องการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ ควรระบุเพิ่มเติมประเด็นวิจัยที่สำคัญ จึงควรปรับเป็น “การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ ได้แก่ การส่งเสริมงานวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ และเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น อันได้แก่ การป้องกันและการบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การบำบัดและฟื้นฟูสภาวะแวดล้อมที่ถูกทำลาย การสร้างองค์ความรู้และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการอนุรักษ์และวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ การศึกษานิเวศวิทยาระยะยาวและผลกระทบจากสภาวะโลกร้อนต่อสิ่งมีชีวิต การบริหารจัดการและ

๒/สังเคราะห์...

สังเคราะห์ความรู้ การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสมและยั่งยืน การเชื่อมต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นกับองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์ ทั้งในระดับชุมชน และระดับอุตสาหกรรม และสาธารณะ การเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนากำลังคนรุ่นใหม่และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และการวิจัยและพัฒนานโยบายระบบบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ” และ เป้าประสงค์ ควรปรับเป็น “มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของ ประชาชน และสังคม โดยเฉพาะเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวของภาคอุตสาหกรรม เพื่อนำประเทศไปสู่ยุคเศรษฐกิจสีเขียว หรือสังคมคาร์บอนต่ำ ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และเสริมสร้างองค์ความรู้และความสามารถในการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เหมาะสมบนฐานความรู้ เพื่อใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน”

๒.๒ ในหัวข้อที่ ๙ เรื่องเทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีที่สำคัญเพื่ออุตสาหกรรม เนื่องจากเทคโนโลยีมีความหลากหลาย จึงควรระบุเพิ่มเติมให้เห็นประเด็นเทคโนโลยีที่สำคัญและมีศักยภาพ อาทิ เทคโนโลยีชีวภัณฑ์จากจุลินทรีย์เพื่ออุตสาหกรรมสะอาด นาโนเทคโนโลยีเพื่ออุตสาหกรรม เทคโนโลยีการออกแบบ วิศวกรรม และการผลิตสมัยใหม่ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับหุ่นยนต์ ระบบอัตโนมัติ (automation) และวิทยาการบริการและนวัตกรรม เป็นต้น

๒.๓ ควรระบุเป้าหมายตัวชี้วัดในแต่ละปี รวมทั้งความเชื่อมโยงระหว่างดัชนีชี้วัดในข้อ ๗ กับเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ ๕ เรื่อง และเป้าประสงค์ของกลุ่มวิจัยที่ควรมุ่งเน้นทั้ง ๑๓ เรื่อง

๓. การลงทุนการวิจัยควรบูรณาการกับหน่วยงานผู้กำหนดนโยบายของประเทศและภาคเอกชน : ควรประสานหน่วยงานผู้กำหนดนโยบายของประเทศทั้งในระดับกระทรวง หน่วยงานวิจัย สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และแหล่งกองทุนต่าง ๆ ร่วมจัดทำแผนการวิจัยและการใช้เงินเพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพื่อให้เกิดการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยในภาพรวม ในบทที่ ๘ หัวข้อ ๘.๑ ได้ระบุว่า “งบประมาณเพื่อการวิจัยตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙ นี้ จะประกอบด้วย งบประมาณภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงงบประมาณวิจัยจากแหล่งทุนวิจัยอื่น โดยตระหนักถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณภาครัฐและความพร้อมของประเทศ” และในหน้าที่ ๓๘ (รวมถึงตารางรวมหน้า ๔๐) ได้ระบุว่า งบประมาณที่คาดว่าจะใช้ดำเนินการ จะเป็นงบประมาณจากทุกภาคส่วนรวมทั้งสิ้น ๔๓๕,๒๘๒ ล้านบาท ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนของแหล่งที่มาของงบประมาณดังกล่าว จึงควรมีการระบุเป็นตัวเลขงบประมาณหรือสัดส่วนร้อยละของงบประมาณจากแต่ละภาคส่วน

๔. ควรมีแผนงานที่มุ่งส่งเสริมให้บรรลุยุทธศาสตร์ “การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศให้สูงขึ้น ได้แก่

๔.๑ จัดให้มีการสนับสนุนเพื่อเกิดกลไกการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรบุคลากรของประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๔.๒ จัดให้มีแผนงานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชิงบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน

๔.๓ ผลักดันให้เกิดแผนงานบูรณาการเชิงข้อมูล

๕. ควรมุ่งเน้นให้เกิดนโยบาย มาตรการ และกลไกที่ชัดเจน ซึ่งจะกระตุ้นให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะเรื่องที่ต้องผลักดัน ได้แก่ คาร์บอนเครดิต เป็นต้น รวมถึงการมีกลไกผลักดันการนำผลงานวิจัยและพัฒนาไปใช้ประโยชน์ได้จริงและทันการณ์

๖. ควรผลักดันให้เกิดระบบการบูรณาการวิจัยที่มีองค์ประกอบอย่างชัดเจน อาทิ ระบุบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์เชื่อมโยง รวมทั้งกระบวนการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ

๗. ควรจัดทำแผนที่เทคโนโลยี (technology roadmap) และต้องสามารถแสดงการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การวิจัยกับห่วงโซ่มูลค่า (value chain) ในสาขาต่างๆ ของประเทศ เช่น ข้าว ยางพารา กุ้ง พลังงานทดแทน เป็นต้น

๘. ควรระบุตัวชี้วัดผลสำเร็จของการดำเนินงาน ค่าเป้าหมายแต่ละปี และวิธีการวัดสำหรับยุทธศาสตร์การวิจัยของ ๔ ภูมิภาค

๙. ควรมุ่งเน้นให้มีความเฉพาะเจาะจงเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม โดยระบุหน่วยงานและกลไกที่จะช่วยผลักดันให้เกิดการนำผลงานวิจัยและพัฒนาไปใช้ประโยชน์จริงในแต่ละภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างความร่วมมือกับภาคชุมชน

๑๐. ควรมีขั้นตอนการประเมินและสรุปผลสำเร็จของการดำเนินงานนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฉบับที่ผ่านมา พร้อมวิเคราะห์ประเด็นปัญหา บทเรียนจากการดำเนินงานที่ผ่านมา รวมทั้งระบุว่ามี การปรับปรุงแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างไร

๑๑. ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ ๔ การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย ควรจำแนกออกเป็น ๓ ประเด็นหลัก คือ การส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรม การวิจัยไปสู่เชิงพาณิชย์ และการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนของการวิจัยในประเด็นต่างๆ ทั้งนี้ ในส่วนของการพัฒนาบุคลากร ควรเพิ่มประเด็นการสร้างนักวิจัยท้องถิ่น โดยการบูรณาการเป็นเครือข่ายการวิจัยระหว่างหน่วยงานที่มีความเข้มแข็งในประเด็นต่างๆ เพื่อให้สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสนับสนุนความต้องการของประเทศได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระชัย วีระเมธีกุล)

รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

โทร. ๐ ๒๓๓๓ ๓๔๖๗

โทรสาร ๐ ๒๓๓๓ ๓๔๓๘